

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mlčenlivost a důvěrnost jako základní zásada mediace

Předkládaný text se zaměřuje na mlčenlivost a důvěrnost jako základní zásadu mediace. Mediace je jednou z alternativních metod řešení sporů, která dává ve srovnání s jinými možnostmi řešení sporů (soudem nebo třeba v rámci rozhodčího řízení) větší prostor pro individuální „příběh“, který leckdy zahrnuje nejen fakta, ale i postoje, přesvědčení, vnímání celé situace některou ze stran. Proto se také nezřídka může stát, že při mediaci dojde k odhalení poměrně citlivých skutečností, ale i pocitů a citů některé ze stran.

Ačkoliv mlčenlivost je důležitým aspektem většiny profesí spojených s řešením sporů (nezávisle na tom, zda se jedná o advokáty, soudce, rozhodce apod.), je to právě mediace, kde je mlčenlivost velmi důležitá i proto, že aby mohla být mediace účinná, je nutné, aby se strany dostatečně otevřely a prezentovaly „svůj příběh“, ve kterém jsou zahrnuta nejen základní fakta, ale leckdy i pro jednotlivé strany velmi osobní a citlivé informace, jejich pocity apod.

Vedle toho se samozřejmě mediátor mnohdy dostává do kontaktu rovněž s otázkami, které mohou tvořit know-how či obchodní tajemství, což je rovněž pádným důvodem pro to, aby byl na mlčenlivost a důvěrnost kladen u mediace velký důraz. Mlčenlivost mediátora je proto upravena i v zákoně [202/2012 Sb.](#), o mediaci. Cílem článku je zhodnotit efektivitu právní úpravy mlčenlivosti obsaženou v zákoně [202/2012 Sb.](#), o mediaci (dále jen „zákon o mediaci“), a dle výsledků formulovat návrhy de lege ferenda (pokud budou v rámci právní úpravy mlčenlivosti zjištěny nedostatky).

Odborné zdroje se obvykle shodují na tom, že mlčenlivost patří k základním principům mediace. Skutečnost, že jednou z nezbytných podmínek úspěchu mediace je její důvěrnost a dodržení pravidel mlčenlivosti, ostatně zmiňuje i důvodová zpráva k zákonu o mediaci. V zákoně o mediaci je přitom mlčenlivost upravena v ustanovení § 9, ve kterém jsou stanovena přesná pravidla mlčenlivosti, která zavazují zapsané mediátory, kteří vykonávají mediaci podle zákona o mediaci.^[1] Důvěrnost mediace je pak mimo jiné zajištěna i tím, že mediace je shodně s jinými formami alternativního řešení sporů neveřejná, čímž se také zásadním způsobem odlišuje od soudního řešení sporů, které je zásadně veřejné.^[2]

Povinnost mlčenlivosti v zákoně o mediaci

Z ustanovení § 9 odst. 1 zákona o mediaci vyplývá povinnost mediátora zachovávat mlčenlivost o veškerých skutečnostech, které se v souvislosti s výkonem mediace, její přípravou a průběhem dozvěděl. Zákon dále také výslovně stanoví, že povinnost mlčenlivosti není podmíněna tím, že došlo k uzavření mediační dohody, mediátor je k mlčenlivosti povinen i v případech, kdy žádná mediační dohoda uzavřena nebyla (a není ani nutné, aby byla ohledně mediace uzavřena jakákoliv jiná smlouva).^[3] S tím je pak spojen fakt, že povinnost mlčenlivosti se vztahuje i na skutečnosti, které se mediátor dozvěděl například v rámci prvního setkání stran sporu, kdy ještě nebyl žádná dohoda sepsána. Mlčenlivost se vztahuje i na informace, které se mediátor dozvěděl v případě, že pracoval v daný moment jen s jednou stranou sporu.^[4]

Proto také strany sporu mají možnost využít právě moment, kdy s nimi mediátor pracuje samostatně, k tomu, aby mediátorovi sdělily citlivé skutečnosti, které nechtějí otevřeně prezentovat před druhou stranou, mediátor tak však má možnost s těmito skutečnostmi pracovat při dalším vedení mediace např. tím, že je zohlední ve svém postupu (ale nebude je výslovně uvádět).^[5] Zákon dále také stanoví, že mediátor má povinnost zachovávat mlčenlivost i poté, co byl vyškrtnut ze seznamu zapsaných mediátorů, který vede Ministerstvo spravedlnosti ČR.^[6]

Povinnost mlčenlivosti dle zákona o mediaci se vztahuje jak na mediátora, tak i na osoby, které se společně s mediátorem podílejí na zajištění přípravy anebo také průběhu mediace, nicméně nevztahuje se již na strany sporu, neboť ta by v řadě případů pak mohla stranám v případech, kdy mediace není úspěšná, vlastně zamezit v tom, aby se svého nároku domáhaly soudní cestou (neboť by skutečnosti, které byly uvedeny v rámci mediace, patrně nebylo možné využít opětovně u soudu). Vzhledem k tomu, že mediace není překážkou toho, aby byl nárok v budoucnu uplatňován soudně, lze si jen obtížně představit, že by povinnost mlčenlivosti byla stanovena i pro strany sporu.^[7] Je ovšem možné, aby si strany prostřednictvím smlouvy upravily mlčenlivost šířeji, čímž by ji bylo možné vztáhnout i na další účastníky mediace.^[8]

V ustanovení § 9 odst. 5 zákona o mediaci je pak samostatně upravena povinnost mlčenlivosti tzv. „hostujícího“ mediátora, tedy mediátora, který je mediátorem dle právních předpisů jiné členské země EU. Zákon totiž vychází ze skutečnosti, že v jiných členských státech EU může být mlčenlivost mediátora upravena jiným způsobem (řešeny jsou zejména případy, kdy je povinnost mlčenlivosti širší než v ČR), může být rovněž omezena možnost jejího prolomení či mohou být jinak koncipovány výjimky z povinné mlčenlivosti mediátora.^[9] V takovém případě zákon stanoví, že není možné hostujícího mediátora nutit k tomu, aby porušil mlčenlivost dle pravidel země, podle jejichž pravidel poskytuje své služby mediátora.^[10]

Rozsah povinnosti mlčenlivosti mediátora

Zásadní otázkou spojenou s právní úpravou mlčenlivosti v zákoně o mediaci je otázka, na které skutečnosti se mlčenlivost vztahuje, a na které nikoliv. Zákon toto totiž příliš přesně nespecifikuje, čímž může tato skutečnost působit v praxi obtíže, nicméně opět je nutné konstatovat, že neexistuje doposud žádná judikatura, která by podobnou problematiku v České republice řešila. Je tudíž nutné vycházet zejména z výkladu české právní úpravy v zákoně o mediaci a z odborné literatury.

V návaznosti na výše uvedené se nabízí otázka, na které konkrétní skutečnosti se mlčenlivost vztahuje. V literatuře se lze setkat s názorem, že mlčenlivost by měla být vztažena výlučně na skutečnosti, které se mediátor dozví v souvislosti s výkonem mediace, nikoliv např. na poučení, které mediátor na počátku mediace stranám poskytuje, popř. obecně na skutečnosti, které vzešly od samotného mediátora (nikoliv od některé ze stran).^[11] S tím lze v zásadě souhlasit, neboť informace, jako je poučení o mediaci, popř. základní pravidla mediace, ale třeba i to, jaké metody a postupy volí konkrétní mediátor, jsou obvykle informacemi, které strany mohou zjistit dopředu (pokud mají zájem si je zjistit), tudíž zde rozhodně nebude žádný zájem na jejich utajení.

Problematičtější však může být situace v případě, kdy se mediátor skutečnosti o některé ze stran dozvěděl jinak než v souvislosti s výkonem mediace, popř. s její přípravou. Zde se lze setkat s názorem, že na tyto skutečnosti se rovněž mlčenlivost nebude vztahovat,^[12] nicméně s tímto názorem se nemusí každý zcela ztotožnit. Lze si představit např. situaci, kdy mediátorem bude příbuzný či přítel jedné ze stran (což není vyloučeno), čímž bude mít o jedné straně řadu informací, které mohou být i důvěrného charakteru, zatímco o druhé straně se bude všechny informace dozvídat až v průběhu mediace. V takovém případě je otázkou, zda by se alespoň na některé citlivé údaje, které o straně, kterou mediátor zná, neměla mlčenlivost přeci jen aplikovat. Lze mít za to, že by tomu tak být mělo. To znamená, že by mělo být především odlišováno, o jaké skutečnosti, které se

mediátor dozvěděl jinak než v souvislosti s výkonem mediace, se jedná. Jiná situace patrně nastane v případě, kdy se mediátor určitou skutečností dozvěděl například z médií (typicky v případě, kdy jedna ze stran je mediálně známou osobností), jiný případ nastane, kdy se mediátor informaci dozvěděl jako přítel jedné ze stran dávno před tím, než začal vést mediaci v konkrétní věci.

Z etického hlediska lze každopádně doporučit, aby jedinec, který se věnuje mediaci, velmi zvažoval, u jakých skutečností nebude mlčenlivost uplatňovat, byť ji zde zákon výslovně nevyžaduje.[\[13\]](#) V pochybnostech lze obvykle doporučit, aby mediátor raději mlčenlivost dodržel, než aby ji nedodržel.

Mlčenlivost ostatních účastníků mediace

Jak již bylo uvedeno, zákon o mediaci upravuje mlčenlivost mediátora (ustanovení § 9 odst. 1 zákona o mediaci) a dále mlčenlivost těch osob, které se podílejí na zajišťování přípravy a průběhu mediace). Typicky se bude jednat o zaměstnance mediátora, ale i o další subjekty[\[14\]](#) (např. v případě, že si mediátor pronajímá zasedací místnost, mohou to být např. zaměstnanci pronajímatele, kteří jsou v souvislosti s mediací a jejím zajištěním k dispozici apod.).

Otázkou, která se však v této souvislosti nabízí, je, zda nemůže na ochotu sdílet při mediaci informace mít negativní vliv skutečnost, že například jiná strana sporu není vázána mlčenlivostí ve vztahu k informacím, které se takto dozví. Lze předpokládat, že tato skutečnost samozřejmě může negativně ovlivnit ochotu stran hovořit otevřeně o řadě skutečností, které považují za citlivé, popř. mají za to, že vyžadují ochranu, neboť samotná mlčenlivost mediátora, popř. osob, které mediaci připravují a zajišťují, pro ně nemusí být dostačujícím argumentem. Koneckonců je to právě druhá strana, se kterou je účastník mediace ve sporu, nikoliv mediátor, který by na řešení konkrétní věci neměl mít žádný soukromý zájem.

Na skutečnosti, že takto koncipovaná úprava mlčenlivosti není nejvhodnějším řešením, se v zásadě shodují i autoři odborné literatury, kde se lze rovněž setkat s názorem, že strany mohou mít obavu, že údaje, které uvedou při mediaci, mohou být v budoucnu zneužity těmi, kteří povinnost mlčenlivosti ze zákona uloženou nemají.[\[15\]](#)

V zásadě existují dvě možná řešení, která jsou v souladu se současnou právní úpravou. Jednak je možné si smluvně mlčenlivost koncipovat širěji, než ji koncipuje zákon o mediaci, lze dokonce využít nejrůznější formy zajištění (zejména smluvní pokuty) pro případ, že dojde k porušení mlčenlivosti. Smluvně lze samozřejmě k mlčenlivosti zavázat i strany sporu a další účastníky, kteří povinnou mlčenlivost ze zákona nemají, neboť v případě, že mediace není úspěšná, je věc obvykle řešena soudní cestou.[\[16\]](#)

Jak je zřejmé, projevují se zde dva protichůdné zájmy. Pokud je uzavřena dohoda, ve které se strany sporu zaváží k mlčenlivosti o skutečnostech, které se dozvedí v průběhu mediace, a tato dohoda je následně také dodržena, může to velmi zkomplikovat soudní řešení sporu v případě, kdy se v rámci mediace nepodařilo dosáhnout úspěchu. Na druhou stranu, pokud je uzavřená dohoda jednou ze stran porušena, je-li sjednána pokuta, je po ní tato pokuta vyžadována, otázkou pak samozřejmě je, jak se k informacím, které byly v soudním řízení uplatněny navzdory dohodě stran, postaví soud. To je samozřejmě otázka aplikace práva, kterou je obtížné předvídat, neboť soud vždy musí hodnotit konkrétní okolnosti každého jednotlivého případu.

Doposud totiž v ČR neexistuje žádná judikatura, která by takovou situaci v praxi řešila, lze však konstatovat, že pokud by zákon výslovně upravil neúčinnost důkazů, které byly použity navzdory smluvnímu ujednání o mlčenlivosti stran, dávalo by takové řešení stranám výrazně větší jistotu, než jakou mají v současné době.[\[17\]](#) Na druhou stranu by toto řešení v řadě případů mohlo fakticky

znemožnit účinné uplatňování nároku u soudu (v případech, kdy by mediace nebyla úspěšná). Je tedy poměrně obtížné říci, jaké řešení by v tomto případě bylo nejvhodnější.

Druhým možným řešením problému nedostatečné úpravy mlčenlivosti jiných účastníků v zákoně o mediaci je již zmíněné řešení, kdy strany mohou využít momentu, kdy mediátor pracuje jen s jednou ze stran a druhá ze stran není na jednání přítomna, a mediátorovi citlivé informace sdělit.^[18] Toto řešení je samozřejmě jednou z možností, jak situaci řešit, nicméně nemusí fungovat za všech okolností. Předně ne každý mediátor musí vždy pracovat se stranami zvlášť, někdy se pracuje jen společně, čímž tuto možnost není vůbec reálné uvést do praxe. Druhým problémem pak je, že situace, kdy mediátor od jedné strany ví určitou informaci a snaží se ji zakomponovat do své práce, tj. v případě aktivní mediace například nebude uvádět některé návrhy, které by byly v rozporu s tím, co mu bylo jednou stranou sděleno, nicméně druhá strana o tom neví, může být situace ze strany toho, kdo neví, proč mediátor uvádí právě takové možnosti, a nikoliv jiné možnosti, hodnocena jako poněkud nestandardní, může mít dokonce pocit, že mu mediace či konkrétní mediátor nevyhovuje, což může vést k ukončení mediace bez toho, aby bylo dosaženo dohody, které by za jiných okolností bylo možné dosáhnout. Jinak řečeno, situace, kdy mediátor od jedné ze stran ví něco, co druhá strana neví, může být prospěšná jen v některých případech, jindy může být efekt přesně opačný. Ani toto řešení tudíž není ideální, ale v řadě případů může splnit účel, kterého má být dosaženo.

Zproštění povinnosti mlčenlivosti

Mlčenlivost mediátora se pochopitelně vztahuje i na případy, kdy by měl být předvolán k soudu jako svědek či účastník řízení. Mediátor má v takovém případě povinnost se před soudem dovolat mlčenlivosti. Zákon ovšem zároveň v ustanovení § 9 odst. 2 zákona o mediaci upravuje možnost stran sporu mediátora povinnosti mlčenlivosti zprostit. Záleží však vždy právě na stranách sporu, zda tak učiní, není možné, aby k takovému rozhodnutí byly v rámci soudního řízení jakýmkoliv způsobem donucovány.^[19] S tím je spojen fakt, že možnost zprostit mediátora povinnosti mlčenlivosti je právem, nikoliv povinností stran konfliktu, mohou s tímto právem tudíž naložit dle svého uvážení. Zákon přitom výslovně stanoví, že povinnosti mlčenlivosti musí mediátora zprostit všechny strany konfliktu. Pokud by mediátora jeho povinné mlčenlivosti nezprostily všechny strany konfliktu, je mediátor povinen nadále zachovávat mlčenlivost. Zákon dále proto upravuje i případy, kdy dojde ke smrti, prohlášení za mrtvého anebo k zániku některé ze stran sporu. V takovém případě přechází právo zprostit mediátora mlčenlivosti na právního nástupce této strany sporu.^[20] Režim zproštění mlčenlivosti se stejně jako na mediátora vztahuje i na osoby, které mediátorovi pomáhaly při zajištění přípravy anebo průběhu mediace. Tato skutečnost sice není v zákoně výslovně upravena, nicméně z podstaty věci lze výkladem zákona dospět k tomu, že je nutné, aby se toto pravidlo vztahovalo i na tzv. „pomocné osoby“.^[21]

Výjimky z povinnosti mlčenlivosti

Povinnost mlčenlivosti, která je zákonem mediátorovi uložena, nemá absolutní charakter. To znamená, že z ní existují určité výjimky, které jsou upraveny v ustanovení § 9 odst. 3 zákona o mediaci. Zákon ve zmíněném ustanovení stanoví, že: „*Povinností mlčenlivosti není mediátor vázán v rozsahu nezbytném pro řízení před soudem nebo jiným příslušným orgánem, je-li předmětem řízení spor plynoucí z výkonu činnosti mediátora mezi ním a stranou konfliktu anebo jejím právním nástupcem a dále v rozsahu nezbytném pro svou obranu v rámci výkonu dohledu nad činností mediátora nebo v kárném řízení.*“^[22]

Jinak řečeno, mediátor je oprávněn prolomit povinnou mlčenlivost tehdy, pokud dojde ke sporu mezi mediátorem na straně jedné a některou ze stran konfliktu, ve kterém byla vedena mediace, popř. jejím právním nástupcem na straně druhé, který plyne z výkonu činnosti mediátora. Typickým příkladem takového sporu může být spor, kdy jedna ze stran původního sporu uplatňuje náhradu

škody vůči mediátorovi.[23] Toto ustanovení do určité míry chrání mediátora, neboť pokud by se mediátor hájil v případě, že je proti němu veden spor, který plyne z toho, jakým způsobem vedl mediaci v předmětné věci, je leckdy prolomení mlčenlivosti jedinou možností, jak se ve sporu bránit, neboť vyložení konkrétních skutečností a okolností mediace před soudem bude v řadě případů klíčové pro vlastní rozhodnutí ve sporu mezi mediátorem a stranou sporu (popř. právním nástupcem strany sporu).

Závěr

Jak se ukázalo, právní úprava se vyznačuje celou řadou nejednoznačností a problematických aspektů. Například v případě mlčenlivosti jiných osob než je mediátor či osoby, které se podílejí na zajištění přípravy a průběhu mediace, lze konstatovat, že úprava je poměrně nejednoznačná a aktuální možnosti řešení ne vždy korespondují s faktem, že existuje určité procento případů, kdy mediace není úspěšná a je nutné následně po absolvování mediace řešit věc soudní cestou. V této oblasti by de lege ferenda bylo každopádně vhodnější zákonem přesně stanovit, za jakých okolností jsou informace získané při mediaci použitelné druhou stranou jako důkazy v soudním řízení a za jakých okolností je naopak použít nelze (tj. i pokud by byly uplatněny, budou neúčinné). Takové nastavení právní úpravy v České republice v současné době neexistuje, čímž se strany snaží mlčenlivost řešit například podpisem dohody o mlčenlivosti anebo sdělením některých informací mediátorovi bez přítomnosti druhé strany, což není vždy optimálním řešením.

Otázkou je také rozsah informací, na které se mlčenlivost mediátora vztahuje. Právní úprava totiž opět neposkytuje zcela jasné vodítko. Je zřejmé, že se mlčenlivost vztahuje na informace, které se mediátor dozvěděl v souvislosti s mediací od některé ze stran, ale již se nevztahuje na informace, které vzešly od samotného mediátora, stejně jako na informace, které se mediátor o stranách dozvěděl v jiné souvislosti, než je mediace v konkrétní věci. Právě v posledním zmíněném případě by pomohla přesná úprava, která by spočívala např. v rozdělení na informace, které jsou veřejně dostupné (z veřejných rejstříků, z médií) a které si tedy mediátor může poměrně snadno zjistit, a na informace, které veřejně dostupné nejsou a mediátor se je dozvěděl například proto, že se s jednou ze stran již v minulosti setkal v jiné situaci apod. V návaznosti na tuto skutečnost by bylo žádoucí nastavit adekvátně právní úpravu s tím, že v případech, kdy nastává pochybnost, je žádoucí mlčenlivost spíše zachovat.

JUDr. PhDr. Melinda Vrajíková

[1] GRYGAR, Jiří. *Zákon o mediaci a související předpisy: s komentářem a vzory podle stavu k 1. 1. 2014 v návaznosti na nový občanský zákoník a novou úpravu procesních předpisů*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. ISBN 978-80-7502-009-3, s. 51.

[2] PFEIFFEROVÁ, Magdalena. Nad některými aspekty připravované právní úpravy mediace. *Právní*

rozhledy. 2012, (5). ISSN 1210-6410, s. 156.

[3] CHOLENSKÝ, Robert. In. HOLÁ, Lenka. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3, s. 207.

[4] DOLEŽALOVÁ, Martina, HÁJKOVÁ, Šárka a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2, s. 49.

[5] JANOTOVÁ, Magda. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-07-0, s. 116.

[6] CHOLENSKÝ, Robert. In. HOLÁ, Lenka. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3, s. 207.

[7] DOLEŽALOVÁ, Martina, HÁJKOVÁ, Šárka a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2, s. 49.

[8] JANOTOVÁ, Magda. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-07-0, s. 116.

[9] DOLEŽALOVÁ, Martina, HÁJKOVÁ, Šárka a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2, s. 54.

[10] § 9 odst. 5 zákona [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[11] CHOLENSKÝ, Robert. In. HOLÁ, Lenka. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3, s. 209.

[12] CHOLENSKÝ, Robert. In. HOLÁ, Lenka. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3, s. 209.

[13] CHOLENSKÝ, Robert. In. HOLÁ, Lenka. *Mediace a možnosti využití v praxi*. Praha: Grada, 2013. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-4109-3, s. 209.

[14] § 9 odst. 1 a 4 zákona [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[15] SVATOŠ, Martin. Mýty a fakta o prvním setkání s mediátorem, aneb všechno, co jste o mediaci chtěli vědět, ale báli jste se zeptat. *Bulletin advokacie*. 2013, (11). ISSN 1210-6348, s. 48.

[16] JANOTOVÁ, Magda. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-07-0, s. 116.

[17] SVATOŠ, Martin. Mýty a fakta o prvním setkání s mediátorem, aneb všechno, co jste o mediaci chtěli vědět, ale báli jste se zeptat. *Bulletin advokacie*. 2013, (11). ISSN 1210-6348, s. 48.

[18] JANOTOVÁ, Magda. *Mediace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-07-0, s. 116.

[19] HÁJKOVÁ, Šárka. Mediace v kontextu občanského soudního řízení. *Bulletin advokacie* [online]. 2013 [cit. 2019-09-011]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/mediace-v-kontextu-obcanskeho-soudniho-rizeni>

[20] DOLEŽALOVÁ, Martina, HÁJKOVÁ, Šárka a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2, s. 51.

[21] GRYGAR, Jiří. *Zákon o mediaci a související předpisy: s komentářem a vzory podle stavu k 1. 1. 2014 v návaznosti na nový občanský zákoník a novou úpravu procesních předpisů*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. ISBN 978-80-7502-009-3, s. 53.

[22] § 9 odst. 3 zákona [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[23] DOLEŽALOVÁ, Martina, HÁJKOVÁ, Šárka a kol. *Zákon o mediaci: komentář*. V Praze: C. H. Beck, 2013. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-458-2, s. 53.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Praktické dopady tzv. flexi novely zákoníku práce na běh a délku výpovědní doby](#)
- [Podnikatel podle formy v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Postoupení pohledávek na výživné](#)
- [V čem Nejvyšší soud selhává a proč by mu to advokáti měli říct](#)
- [Legalizace podpisu osoby, která nemůže číst nebo psát](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 16.: Náhrada škody ve stavebnictví](#)
- [Koncernové řízení kybernetické bezpečnosti - I. část](#)
- [Ochrana oznamovatelů - reflexe zkušeností ohledně příslušné osoby](#)
- [K nákladům exekuce při soudním prodeji zástavy](#)
- [Limity rozhodování ve společenství vlastníků jednotek: výbor vs. shromáždění](#)
- [Klamavá reklama](#)